

УДК 378.091.8:[316.61:37.013(07)]

DOI: [10.35619/pse.vi6.182](https://doi.org/10.35619/pse.vi6.182)

Аліна ВАКОЛЮК

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-1545-0867
e-mail: alina.vakoliuk@rshu.edu.ua

Юлія ШАЛІВСЬКА

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-5435-569X
e-mail: yuliia.shalivska@rshu.edu.ua

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ: ПРАКТИКО- ОРІЄНТОВАНИЙ АСПЕКТ

Анотація. У статті розглянуто теоретичні засади та практичні підходи до формування soft skills (м'яких навичок) у здобувачів освіти в контексті сучасних вимог ринку праці та освітніх стандартів. Проаналізовано поняття «soft skills» та його смислове наповнення в педагогічному дискурсі. Розкрито значення м'яких навичок для особистісного та професійного зростання здобувачів освіти. Охарактеризовано основні групи soft skills, що є пріоритетними для формування в умовах сучасного освітнього процесу: комунікативні навички, критичне мислення, командна робота, емоційний інтелект, адаптивність, вирішення проблем та навички лідерства. Обґрунтовано пріоритетність завдань методики виховання у формуванні зазначених компетентностей. Запропоновано систему практично орієнтованих методів і форм роботи з формування soft skills у здобувачів освіти: проектна діяльність, дискусії, дебати, рольові ігри, кейс-методи, тренінги, волонтерська діяльність тощо. Розглянуто можливості інтеграції формування soft skills в освітній процес закладу освіти. Наведено приклади практичної реалізації запропонованих підходів. Зроблено висновок про необхідність системного та цілеспрямованого підходу до формування soft skills у здобувачів освіти як ключового завдання сучасної методики виховання.

Ключові слова: soft skills, м'які навички, здобувачі освіти, методика виховання, компетентнісний підхід, критичне мислення, комунікація, емоційний інтелект, командна робота.

Постановка проблеми. Сучасний світ, що стрімко змінюється під впливом цифровізації, глобалізації та технологічного прогресу, висуває принципово нові

вимоги до особистості фахівця. Роботодавці дедалі частіше наголошують на тому, що технічна компетентність, або так звані «hard skills», хоч і залишається необхідною умовою успішної професійної діяльності, однак уже не є достатньою. Особливого значення набувають м'які навички – «soft skills» – здатність ефективно комунікувати, працювати в команді, критично мислити, адаптуватися до змін, виявляти емпатію та лідерські якості [9].

Згідно з дослідженнями Всесвітнього економічного форуму (The Future of Jobs Report, 2023), серед десяти найважливіших компетентностей найближчого майбутнього переважна більшість належить до soft skills, зокрема критичне мислення й аналіз, креативність, ініціативність, здатність до навчання та саморозвитку, а також стресостійкість. Це зумовлює необхідність пошуку ефективних шляхів реагування закладів освіти на виклики, що постають перед сучасною системою освіти.

Традиційна система освіти, зорієнтована переважно на передачу знань і формування предметних умінь, однак виявляється недостатньо підготовленою до цілеспрямованого розвитку м'яких навичок. Здобувачі освіти, отримуючи ґрунтовну академічну базу, нерідко мають недостатньо сформовані соціально-комунікативні вміння, необхідні для ефективної взаємодії з оточенням, розв'язання конфліктних ситуацій, командної роботи та адаптації до нових умов. Водночас виховна діяльність, орієнтована на всебічний розвиток особистості, має значний потенціал для розв'язання цього завдання, особливо за умови поєднання її з практично орієнтованими підходами. Саме це зумовлює актуальність і практичну значущість дослідження.

Аналіз останніх досліджень із проблеми. Проблема формування soft skills у здобувачів освіти набуває дедалі більшої уваги як у вітчизняній, так і в зарубіжній педагогічній науці. Зарубіжні дослідники D. Goleman, P. Senge, R. Boyatzis обґрунтували концепцію емоційного інтелекту та соціальних навичок як ключових чинників успіху в сучасному суспільстві. Американські науковці A. Duckworth та C. Dweck розробили концепції «grit» (наполегливості) та «growth mindset» (мислення зростання), які розглядаються як важливі компоненти soft skills та підтверджують їхній вплив на академічні та життєві досягнення особистості.

У працях вітчизняних учених (О. Савченко, О. Пометун) висвітлено різні аспекти розвитку особистісних компетентностей. Зокрема, О. Пометун досліджувала компетентнісний підхід в освіті та інтерактивні технології навчання, визначаючи ключові компетентності, серед яких значне місце посідають комунікативні та соціальні.

Вагомий внесок у концептуалізацією компетентнісної освіти зробили О. Локшина, О. Овчарук чий напрацювання тісно пов'язані з проблематикою soft skills. Практичні аспекти формування soft skills в освітньому процесі висвітлено у дослідженнях В. Ягупова, Л. Хоружої, Т. Смагіної.

Водночас залишається недостатньо дослідженою проблема системного та практично орієнтованого підходу до формування soft skills у контексті методики виховання. Більшість розвідок зосереджені або на теоретичних засадах, або на окремих навичках у межах конкретних навчальних дисциплін, без комплексного бачення системи виховної роботи з формування м'яких навичок на рівні освітнього закладу.

Мета статті – теоретично обґрунтувати та практично розробити систему методів і форм формування soft skills у здобувачів освіти як одного з пріоритетних завдань методики виховання з акцентом на її практичну спрямованість.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «soft skills» та їх класифікація в педагогічному дискурсі. Термін «soft skills» (м'які навички, або соціально-особистісні компетентності) протиставляється поняттю «hard skills» (тверді навички, або предметно-фахові компетентності). Якщо hard skills піддаються чіткому вимірюванню та стандартизації (знання мов, навички програмування, медичні або юридичні знання), то soft skills охоплюють широкий спектр особистісних, соціальних та комунікативних якостей, які є менш формалізованими, але не менш важливими для успішної життєдіяльності людини [1].

У педагогічному дискурсі soft skills можна класифікувати за кількома ключовими групами. Комунікативні навички – вміння ясно та переконливо виражати думки, слухати і розуміти співрозмовника, вести конструктивний діалог, адаптувати стиль спілкування до різних аудиторій і контекстів. Критичне мислення та вирішення проблем – здатність аналізувати інформацію, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, оцінювати альтернативи, генерувати творчі рішення та ухвалювати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності. Емоційний інтелект – вміння розуміти власні емоції та керувати ними, проявляти емпатію до інших, будувати позитивні та продуктивні стосунки [6].

Командна робота та лідерство – здатність ефективно взаємодіяти в групі, поважати різноманітність думок, брати на себе відповідальність, надихати та мотивувати інших для досягнення спільної мети. Адаптивність та гнучкість – готовність до змін, відкритість до нового досвіду, вміння навчатися впродовж життя та проявляти стресостійкість у складних ситуаціях. Самоорганізація та тайм-менеджмент – уміння планувати власну діяльність, встановлювати пріоритети, дотримуватися дедлайнів і підтримувати баланс між різними видами діяльності.

Методика виховання як природний простір для формування soft skills. Методика виховання традиційно охоплює систему методів, форм і засобів цілеспрямованого педагогічного впливу на особистість з метою формування суспільно значущих якостей. На відміну від навчання, яке спрямоване насамперед на засвоєння знань і вмінь, виховання орієнтується на формування

ціннісних орієнтацій, характеру, соціальних навичок та вмінь взаємодіяти з оточуючими. Саме така спрямованість робить методику виховання природним і ефективним середовищем для формування soft skills [4].

Практично орієнтований підхід до формування soft skills означає, що м'які навички не можуть бути сформовані лише через теоретичне пояснення чи пасивну демонстрацію – вони потребують активної практики, рефлексії та зворотного зв'язку. Цей принцип узгоджується з ідеями досвідного навчання (experiential learning) Дж. Дьюї та Д. Колба, які стверджували, що справжнє навчання відбувається через безпосередній досвід та усвідомлену рефлексію над ним. Відповідно до моделі Колба, цикл навчання через досвід містить конкретний досвід, рефлексивне спостереження, абстрактну концептуалізацію та активне експериментування. Кожен із цих етапів є важливим компонентом практично орієнтованої методики виховання soft skills [12].

Практичні методи та форми розвитку soft skills у здобувачів освіти. Проектна діяльність є одним із найефективніших методів формування комплексу soft skills. Працюючи над спільним проектом – соціальним, дослідницьким, творчим або підприємницьким – здобувачі освіти навчаються розподіляти ролі та відповідальність, вести переговори, знаходити компроміси, вирішувати конфлікти та дотримуватися дедлайнів [10]. Педагог не є єдиним джерелом знань, а виконує роль наставника та фасилітатора, що дає здобувачам можливість самостійно ухвалювати рішення та відповідати за їх наслідки.

Систематичне проведення навчальних дискусій і дебатів сприяє розвитку критичного мислення, вміння аргументувати власну позицію, поважати думку опонента, переконувати аудиторію та конструктивно приймати критику. Важливо організовувати дебати на актуальні теми, що резонують із здобувачами освіти: соціальні, екологічні, культурні, технологічні проблеми. Методика проведення дебатів передбачає не тільки висловлення власних переконань, а й підготовку аргументів для протилежної позиції, що розвиває гнучкість мислення, емпатію та вміння бачити проблему з різних сторін.

Рольові ігри та симуляції дозволяють здобувачам освіти «приміряти» різні соціальні ролі та ситуації в безпечному освітньому середовищі. Симуляція переговорів, ділових зустрічей, кризових ситуацій, міжкультурного спілкування або конфліктів розвиває навички ефективної комунікації, ухвалення рішень під тиском, управління емоціями та вміння знаходити нестандартні рішення [3]. Важливою перевагою рольових ігор є те, що здобувачі мають можливість «програти» ситуацію кілька разів, щоразу вдосконалюючи власні стратегії.

Кейс-метод (case study) передбачає аналіз реальних або змодельованих ситуацій із подальшим обговоренням можливих рішень і їхніх наслідків. Кейси можуть бути взяті з практики майбутньої професії здобувачів, соціального або підприємницького середовища, а також із реальних історичних подій. Цей метод

ефективно розвиває критичне мислення, здатність до системного аналізу, навички командного ухвалення рішень та відповідальність за результат.

Тренінги особистісного зростання – важливий інструмент цілеспрямованого формування soft skills. На відміну від класичних уроків, тренінги побудовані на активній взаємодії учасників, виконанні практичних вправ, груповій рефлексії та конструктивному зворотному зв'язку. Тренінги можуть бути зосереджені на конкретних навичках: ефективна комунікація, управління конфліктами, лідерство, стресостійкість, тайм-менеджмент. Перевагою тренінгового формату є його інтенсивність, практична орієнтованість та можливість отримати зворотний зв'язок від однолітків і тренера [2].

Волонтерська та громадська діяльність надає здобувачам освіти реальний соціальний досвід, що є надзвичайно цінним для розвитку емпатії, соціальної відповідальності та навичок взаємодії з різними людьми. Участь у волонтерських проєктах також розвиває організаційні навички, вміння працювати в команді з людьми різного віку та соціального статусу, здатність до ініціативи та самостійного ухвалення рішень в реальних, а не штучних умовах.

Організація системи peer-mentoring (наставництво однолітків) або залучення старших здобувачів як менторів для молодших сприяє розвитку лідерських якостей, відповідальності, вміння передавати знання, доступно пояснювати складні поняття, а також формуванню емпатії та терпіння. Для «менторів» цей досвід є важливим інструментом розвитку leadership skills та самопізнання.

Для ефективної реалізації практично орієнтованого підходу до формування soft skills необхідно створити відповідні педагогічні умови [9]. Перша умова – позитивний психологічний клімат. Здобувачі освіти мають відчувати себе в безпеці, щоб пробувати нове, помилятися та навчатися на власних помилках без страху покарання, осуду чи висміювання. Психологічна безпека є ключовою передумовою будь-якого ризику та зростання.

Друга умова – суб'єкт-суб'єктна взаємодія. Педагог будує стосунки із здобувачами на засадах партнерства, поваги та діалогу, а не авторитаризму та монологу. Саме така взаємодія моделює зразки ефективної комунікації, поваги до іншого та конструктивного вирішення суперечностей. Третя умова – системність і поступовість. Формування soft skills не може бути разовим заходом або «модулем». Воно потребує систематичної, планомірної роботи, поступового ускладнення завдань та регулярної рефлексії над набутим досвідом.

Четверта умова – інтеграція в освітній процес. Soft skills мають формуватися не у відриві від навчальних дисциплін, а в органічному поєднанні з ними. Кожен урок, лабораторна робота, позакласний захід, науковий проєкт чи студентський захід може стати простором для цілеспрямованого розвитку м'яких навичок – якщо педагог свідомо проєктує такі можливості. П'ята умова – зворотний зв'язок та рефлексія [9]. Важливою умовою є надання здобувачам освіти регулярного,

конструктивного зворотного зв'язку щодо їхніх soft skills, а також організація практик самооцінки та взаємооцінки.

Практичний приклад реалізації: модуль «Лідерство і командна робота». Наведемо авторський навчально-виховний модуль «Лідерство і командна робота», що може бути реалізований у закладах загальної середньої або вищої освіти. Модуль розрахований на 12 академічних годин (6 занять по 2 години) та містить такі тематичні блоки: «Типи лідерства та мій лідерський стиль» (практична вправа: самодіагностика стилю лідерства + рольова гра «Лідер в кризі»); «Ефективна команда: ролі та групова динаміка» (практична вправа: командне завдання з розподілом ролей за моделлю Белбіна); «Комунікація в команді: слухаю, говорю, переконую» (практична вправа: симуляція командної наради з конфліктом інтересів); «Вирішення конфліктів» (практична вправа: кейс-аналіз реальних конфліктних ситуацій та вироблення алгоритму вирішення); «Ухвалення спільних рішень: від хаосу до консенсусу» (практична вправа: дискусія у форматі «Всесвітнього кафе» + вироблення спільного рішення); «Командний проект: від ідеї до презентації» (підготовка та публічна презентація командного соціального міні-проекту).

Кожне заняття модуля побудоване за чіткою структурою: теоретичне введення (15 хв) → активна практична вправа або симуляція (60 хв) → рефлексія та зворотний зв'язок (25 хв). Оцінювання базується не лише на кінцевому результаті, а й на процесі взаємодії в команді: здатності слухати інших, аргументувати, брати ініціативу та підтримувати психологічний клімат. Такий підхід формує в учасників розуміння, що процес взаємодії є не менш важливим, ніж досягнутий результат [3].

Апробація модуля у двох закладах вищої освіти засвідчила значущі позитивні зміни в самооцінці здобувачами власних комунікативних навичок, здатності до командної роботи та управління конфліктами. Учасники зазначили, що практично орієнтований формат навчання дав змогу глибше усвідомити власні сильні сторони та зони розвитку, які раніше залишалися поза їхнього увагою в умовах традиційного освітнього процесу.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Формування soft skills у здобувачів освіти є нагальною потребою сучасної педагогічної практики, зумовленою вимогами ринку праці, цифровою трансформацією суспільства та соціальними викликами XXI століття. Методика виховання, з її орієнтацією на всебічний розвиток особистості та формування соціально значущих якостей, є природним і потужним простором для вирішення цього завдання.

Практично орієнтований підхід, що передбачає активне залучення здобувачів до реального та симульованого досвіду через проектну діяльність, дискусії, рольові ігри, кейс-методи, тренінги та волонтерство, забезпечує ефективне формування м'яких навичок. Водночас ключовими педагогічними умовами є позитивний психологічний клімат, суб'єкт-суб'єктна взаємодія,

системність, органічна інтеграція в освітній процес та регулярний конструктивний зворотний зв'язок.

Soft skills не є додатковим елементом академічної освіти, вони становлять її фундаментальний компонент, що забезпечує цілісний розвиток особистості та її готовність до повноцінного життя в умовах мінливого суспільства. Системна робота з їх формування потребує свідомого педагогічного проектування, належної підготовки педагогів та інституційної підтримки з боку керівництва закладу освіти.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні надійного діагностичного інструментарію для оцінювання рівня сформованості soft skills у здобувачів різних вікових груп; вивченні специфіки формування окремих груп м'яких навичок у закладах дошкільної, початкової та вищої освіти; дослідженні можливостей цифрового та змішаного навчального середовища для розвитку soft skills; а також розробці програм підвищення кваліфікації педагогів з питань практично орієнтованого виховання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. С. Гаврилюк. Харків : Виват, 2019. 512 с.
2. Кухарчук І. Формування soft skills у здобувачів вищої освіти у процесі мовної підготовки. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки.* 2025. Вип. 1(57). С. 70–77. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2025-1-57-70-77>
3. Левіт Д., Євтухова Т. Розвиток soft skills у контексті сталого розвитку освіти. *Освіта. Інноватика. Практика.* 2024. Т. 12. № 1. С. 57–62. URL: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i1-008> (дата звернення: 18.06.2025).
4. Мізюк В. А., Кирста Н. Р., Дідух І. Я. Роль soft skills у сучасній освіті: від розвитку емоційного інтелекту до лідерських навичок. *Педагогічна Академія: наукові записки.* 2025. Вип. 23.
5. Протас О. Л., Форостюк І. В., Дещенко О. М. Аналіз передових підходів до навчання soft skills у контексті реформування вищої освіти України. *Педагогічна Академія: наукові записки.* 2025. Вип. 22. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17060122>
6. Смагіна Т. М. Розвиток м'яких навичок школярів: практичний посібник для вчителів. Харків : ВГ «Основа», 2021. 128 с.
7. Черушева Г. Концептуальні підходи до визначення «soft skills» у сучасних моделях управлінської компетентності. *Організаційна психологія. Економічна психологія.* 2023. № 1(28). С. 128–137. URL: <https://doi.org/10.31108/2.2023.1.28.13> (дата звернення: 19.06.2025).
8. Шелякіна А., Торосян О. Формування та розвиток soft skills у студентів вищих навчальних закладів. *Актуальні питання гуманітарних наук.* 2023. Вип. 66. Т. 3. С. 272–276. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-3-40> (дата звернення: 19.06.2025).
9. Duckworth A. Grit: The Power of Passion and Perseverance. New York : Scribner, 2016. 352 p.
10. World Economic Forum. The Future of Jobs Report 2023. Geneva : WEF, 2023. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2023> (дата звернення: 10.04.2025).

REFERENCES

1. Holman D. Emotsiyni intelekt [Emotional Intelligence] / per. z anhl. S. Havryliuk. Kharkiv : Vyvut, 2019. 512 s. [in Ukrainian]
2. Kukharchuk I. Formuvannia Soft Skills u zdobuvachiv vyshchoi osvity u protsesi movnoi pidhotovky [Development of Soft Skills in Higher Education Students in the Process of Language Training]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka. Seriia: Pedahohichni nauky*. 2025. Vyp. 1(57). S. 70–77. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2025-1-57-70-77> [in Ukrainian]
3. Levit D., Yevtukhova T. Rozvytok soft skills u konteksti staloho rozvytku osvity [Development of Soft Skills in the Context of Sustainable Education Development]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka*. 2024. T. 12. No 1. S. 57–62. URL: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i1-008> (data zvernennia: 18.06.2025). [in Ukrainian]
4. Miziuk V. A., Kyrsta N. R., Didukh I. Ya. Rol soft skills u suchasni osviti: vid rozvytku emotsiinoho intelektu do liderskykh navychok [The Role of Soft Skills in Modern Education: From Emotional Intelligence to Leadership Skills]. *Pedahohichna Akademiia: naukovyi zapysky*. 2025. Vyp. 23. [in Ukrainian]
5. Protas O. L., Forostiuk I. V., Deshchenko O. M. Analiz peredovykh pidkhodiv do navchannia soft skills u konteksti reformuvannia vyshchoi osvity Ukrainy [Analysis of Advanced Approaches to Teaching Soft Skills in the Context of Reforming Higher Education in Ukraine]. *Pedahohichna Akademiia: naukovyi zapysky*. 2025. Vyp. 22. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17060122> [in Ukrainian]
6. Smahina T. M. Rozvytok miakykh navychok shkolariv: praktychnyi posibnyk dlia vchyteliv [Development of Soft Skills among Schoolchildren: a Practical Guide for Teachers]. Kharkiv : VH "Osnova", 2021. 128 s. [in Ukrainian]
7. Cherusheva H. Kontseptualni pidkhody do vyznachennia «soft skills» u suchasnykh modeliakh upravlinskoi kompetentnosti [Conceptual Approaches to Defining «Soft Skills» in Modern Management Competency Models]. *Orhanizatsiina psykholohiia. Ekonomichna psykholohiia*. 2023. No 1(28). S. 128–137. URL: <https://doi.org/10.31108/2.2023.1.28.13>(data zvernennia: 19.06.2025). [in Ukrainian]
8. Sheliakina A., Torosian O. Formuvannia ta rozvytok soft skills u studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv [Formation and development of soft skills in higher education students]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. 2023. Vyp. 66. T. 3. S. 272–276. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-3-40>(data zvernennia: 19.06.2025). [in Ukrainian]
9. Duckworth A. Grit: The Power of Passion and Perseverance. New York : Scribner, 2016. 352 p.
10. World Economic Forum. The Future of Jobs Report 2023. Geneva : WEF, 2023. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2023> (data zvernennia: 10.04.2025).

**DEVELOPMENT OF SOFT SKILLS AMONG STUDENTS AS A PRIORITY TASK
OF EDUCATIONAL METHODOLOGY: PRACTICALLY ORIENTED ASPECT**

Alina VAKOLIUK

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Theory and Methods of Education Department of
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-1545-0867
e-mail: alina.vakoliuk@rshu.edu.ua

Yuliya SHALIVSKA

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Education,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-5435-569X
e-mail: yuliia.shalivska@rshu.edu.ua

Abstract. The article examines the theoretical foundations and practical approaches to the formation of soft skills in students in the context of modern labor market requirements and educational standards. The concept of «soft skills» and its semantic content in pedagogical discourse is analyzed in detail. The importance of soft skills for personal and professional growth of students is revealed. The main groups of soft skills that are priorities for formation in the modern educational process are characterized: communication skills, critical thinking, teamwork, emotional intelligence, adaptability, problem-solving, and leadership skills. The priority of educational methodology tasks in forming these competencies is substantiated. A system of practically oriented methods and forms for developing soft skills in students is proposed: project activities, discussions, debates, role-playing games, case methods, trainings, volunteer activities, and others. The possibilities of integrating the formation of soft skills into the educational process of educational institutions are examined. Examples of practical implementation of the proposed approaches are given. The conclusion is drawn about the necessity of a systematic and purposeful approach to the formation of soft skills in students as a key task of modern educational methodology. The study demonstrates that effective formation of soft skills requires consistent integration into the educational process, creation of appropriate pedagogical conditions, and application of active teaching methods. The authors emphasize that the formation of soft skills should be considered not as an addition to academic education, but as its fundamental component, ensuring the comprehensive development of the individual and readiness for life in a changing society. Recommendations are provided for teachers and administrators of educational institutions regarding the practical implementation of educational activities aimed at developing soft skills in students of different age groups.

Keywords: soft skills, students, educational methodology, competency-based approach, critical thinking, communication, emotional intelligence, teamwork, practical training.

Стаття надійшла до редакції 17.04.2026 р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 30.04.2026 р.

Стаття опублікована 15.06.2026 р.